

24. szám
2020. június

Trianonra emlékezve

Nehéz szavakba önteni mindazt, amit Trianon jelent a magyarságnak. A békeszerződés, mely egyedi módon határozta meg generációk sorsát. A diktátum, mely kényszerhelyzetet teremtett a magyar nemzet számára. De miért is emlékezünk Trianonra?

Az I. világháborút Magyarország a vesztesek oldalán fejezte be. Európa országainak új határait a győztes nagyhatalmak: Franciaország, Olaszország, az Amerikai Egyesült Államok és Nagy-Britannia határozták meg. A békeszerződést 1920. június 4-én a Párizs melletti Versailles Grand Trianon nevű kastélyában írta alá Benárd Ágoston népjóléti miniszter és Drasche-Lázár Alfréd követ. Magyarország elvesztette területének kétharmadát. A magyar nemzetségek közül minden harmadik, mintegy 3,2 millió fő az elcsatolt területeken lakott, ezáltal idegen államok fennhatósága alá került. Az országnak jóvátételt kellett fizetnie az okozott háborús károkért.

A korábban egységes Kárpát-medencei gazdasági teret, mely kiemelten fejlődött az 1867-es kiegyezés óta, új határok és vámok tették európai szinten kevésbé versenyképessé. Jelentős magyar lakossággal bíró, komoly kulturális és gazdasági potenciállal rendelkező városok, mint Pozsony, Kassa, Temesvár és Kolozsvár kerültek határon túlra.

Az elcsatolt területekről mintegy 350-400 ezer ember menekült a trianoni Magyarországra. A menekültek elszállásolása és munkához juttatása a háború miatt gazdaságilag legyengült ország számára komoly kihívást jelentett. A magyar társadalmat sokkolta a trianoni békeszerződés és annak súlyos következményei.

A magyar nemzet ezen sorsfordító eseménye a mai napig hatással van életünkre, hiszen a határok, amelyeket akkor meghúztak, a mai napig érvénye-

sek. Bár ezen fizikai határok elválasztanak minket, sok minden más összeköt:

Közös a múltunk, történelmünk. Hisz mindnyájunknak egyszerre dobban szíve, ha Szent István király, Széchenyi István vagy Kossuth Lajos neve hangzik el.

Közös az anyanyelvünk, melyre büszkéek lehetünk. Hisz máig igazak Kosztolányi Dezső szavai: „Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkozom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható.”

Közös a kultúránk is, hisz Petőfi, Ady, Arany, Munkácsy, Kodály és még sorolhatnánk oly sok nevet, okozott nekünk műveivel sok-sok örömet.

Végezetül, a fent álló kérdésre, hogy miért is emlékezünk Trianonra, a válasz: **Elválaszthatnak minket, magyarokat, határokat, élhetünk a Kárpát-medence, Európa vagy a világ bármely pontján, soha ne feledjük: egy a történelmünk, egy a nyelvünk, egy a kultúránk, MI ÖSSZETARTOZUNK.**

Fekete Gábor történész (Ulm)

Fekete Mónika: 100 éves Trianon

Fekete szívvel s fekete kézzel,
Sötétbe borult dermesztő éggel,
Gyászol a nemzet és gyászol a nép:
Szép hazánk volt s nincs, azt tépték szét.

Fekete világnak vérvörös virága:
Ötszirmú tulipánt téptek szét hiába.
Tépték is hiába, hullott is hiába:
Bánatot szórva szét, szerte a világba'.

Kárpátok alján és Tátrának csúcsán
Délén, mert ott is, Erdélynek láttán
Zokog a lelkünk, de hangunk csendül -
100 év után is magyar dalt zengünk.

Zokogó lelkünkkel imában kiáltjuk:
Mentsd meg ó Isten, még egyszer világunk.
100 évvel később nagy bajban sorsunk:
Ne hagyj veszni s kárhozatra jutnunk.

Szimpatiatüntetés a székely autonómiáért Stuttgart, 2020. március 10.

Az előző évekhez hasonlóan március 10-én az Erdélyi Világszövetség ismét szimpatiatüntetést szervezett a székely autonómiáért a stuttgarti Schlossplatz téren.

1854-ben ezen a napon székely vértanúkat végeztek ki a marosvásárhelyi Postaréten. Életüket adták elképzeléseikért, gondolataikért, a nemzeti önrendelkezésért. Ezen esemény tiszteletére a Székely Nemzeti Tanács 2012. január 6-i határozata alapján minden év március 10. a székelység összetartozásának napja, amikor világszerte több helyen szerveznek szimpatiatüntetést.

Az ideai koronavírus-járvány óvintézkedései miatt sok helyen nem tartották meg a megmozdulást, ám a stuttgarti magyarságot sem a vírus, sem az egész napos eső nem tántorította el attól, hogy kifejezze állásfoglalását az ügy mellett.

A békés megmozdulás fő célja a német közvélemény figyelmének felkeltése, valamint a szimpatia kimutatása Székelyföld különleges helyzetével szemben. Az Erdélyi Világszövetség elnöke, Tamás Péter köszöntő szavai után német és magyar nyelven is elhangzottak a kisebbség jogai, ezt követte Petőfi Sándor *A székelyekhez* című verse Ádám Éva Enikő előadásában, majd a Csöböröcsök táncegyüttes néptáncával színesítette a műsort. Emellett a résztvevők zászlók lobogtatásával, szórólapok osztásával, a *Székely himnusz* eléneklésével keltették fel a járőkelők figyelmét. Örömteljes volt, hogy a KCSP mind az öt stuttgarti ösztöndíjasa is jelen volt a megmozduláson.

A szimpatiatüntetés sikerességét bizonyította, hogy az utcán elhaladók kíváncsian közeledtek hozzánk, és érdeklődtek az összegyűlt csoporttól.

Nagy-Portik Katalin, KCSP ösztöndíjas

Fülöp Noémi Enikő: Erdélyben

Erdélyben születtem,
„Erdély országban” nevelkedtem.
Magyar szó szólt ajkunkon,
magyar virtusban harcoltunk.

Harcoltunk a létünkért
szavakkal, tettekkel,
küzdöttünk a mindennapokért
szívvel, lélekkel.

Szilveszterkor ünnepeltük éjfélét,
elengedtük az év végét.
Egy órákor sírva koccintottunk,
a magyar himnuszt együtt dúdoltuk.

Reméltük, énekünk nem hallja más,
hisz tudtuk, ezért büntetés vár ránk.
Nem értettük – mit vétettünk?
Hisz magyarnak születtünk.

Magyarként éltünk kisebbségben,
mégis hittünk az egyenlőségben.
Magyar honban akartunk élni,
elindultunk otthonunk meglelni.

Mondják, az erdélyi hontalan,
már tudom, Erdély az igazi otthonom.
Lehetek, élhetek bárhol,
boldogságom meglelem,
de Erdélyt sosem feledem.

Ünnepi megemlékezés Frankfurtban az 1848. március 15-i nemzeti ünnep évfordulóján

1848. március 15. emlékezte a magyar szabadság szimbóluma minden kor számára.

A frankfurti Magyar Római Katolikus Egyházközség az idén 2020. március 8-án emlékezett meg a jeles évfordulóról az egy-

házközség közösségi termében.

Az ünnepség bevezetőjeként dr. Klement Kornél egyházközségi elnökségi tag köszöntőjében hangsúlyozta március 15. jelentőségét, emlékeztetve arra, hogy az 1848-as forradalom szabadságvágya és eszméje végigvonult és példát jelentett a további magyar történelmi korokban: mind az 1956-os események idején, mind a demokratikus rendszerváltást megelőző időkben, ez utóbbit személyesen, fiatakként átélhette.

Az ünnepi műsor keretében vendégelőadóként Mártonffy Réka énekművész (a KCSP hamburgi ösztöndíjasa) interaktív előadás keretében bemutatta a lengyel–magyar Wysocki Légió Hagyományőrző Egyesület tevékenységét, amelynek személyesen is tagja. Az egyesület fő célkitűzése az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc szellemiségének őrzése és ápolása.

Képes prezentációjában Réka huszárdalok és indulók éneklésével kiegészítve mutatta be a huszáregyesület által felelevenítésre kerülő 1849-es dicsőséges tavaszi hadjárat eseményeit. Kiemelte, hogy az emlékhadjáraton a Wysocki Légió mellett további 50 hagyományőrző és huszáregyesület vesz részt, amelynek keretében Magyarország történelmi helyszínein a huszáregyesületek felelevenítik az egyes csatajeleneteket, ill. megemlékeznek a történelmi eseményekről.

Az előadást követően Klement Réka, a 84. sz. Lehel vezér cserkészcsapat cserkészvezetője elszavalta Szabó T. Anna kortárs költő „Reformkori nők” című versét.

Végezetül, az ünnepség zárásaként Petőfi Sándor „Nemzeti dal” c. költeményét megzenésített formában, az Illés együttes tolmácsolásában hallgatták meg az ünnepség résztvevői.

Az ünnepi megemlékezést a frankfurti KCSP-ösztöndíjasok szervezték.

Fogarasi Sarolta, KCSP ösztöndíjas

Március 15-i megemlékezés Stuttgartban „Szökésének oka: Hazaszeretet”

2020. március 8-án a stuttgarti magyar közösség a Württembergi Magyar Protestáns Gyülekezet szervezésében emlékezett az 1848-as forradalom hőseire. Az ökumenikus istentiszteletet követően ünnepi műsor várta a gyülekezet tagjait, illetve vendégeiket a szeretetvendégségben.

A Gémes házaspár, István és Katalin, a protestáns gyülekezet egykori lelkészpárja által 1975-ben létrehívott 1848-as témájú megemlékezések mára már legendává váltak. A mindenki által Pista bácsiként és Kati néniként ismert lelkészpár most is jelen volt az eseményen, és örömmel látták, hogy fiuk, Gémes Pál továbbviszi a hagyományt.

Ebben az évben is színvonalas előadást láthattunk, melynek témája a magyar huszár, címe pedig „Szökésének oka: hazaszeretet” volt.

A Gémes Pál által összeállított műsort az előző évekhez hasonlóan a Stuttgarti Amatőr Színjátszó Kör és a Csöbörösök Táncegyüttes, idén kiegészülve a Konzuli Magyar Iskola néhány diákjával, közösen varázsolta színpadra. A színészek és táncosok megjelenítették őseink igazi, mély hazaszeretetét, amikor az édesanyák még saját gyermekeik személyes boldogulása elé állították a hazához való hűséget, és a huszárok életüket is kockáztatva indultak azt szolgálni.

A színjáték alapját Jókai Mór „A kőszívű ember fiai” című regénye adta. A Bécsben szolgáló Baradlay Richárd elköteleződésének lehetünk tanúi, amikor Richárd kapitányt meggyőzi édesanyja és szerelme a magyar haza iránti szeretet fontosságáról a császárnak tett esküvel szemben. Mérlegelve a két dolgot meghozza döntését, miszerint csapatával hazaindul és a haza szolgálatába áll. A jelenetben Vita Norbert, Knill Réka, Knill Zsolt és Nagy-Portik Katalin játszott. A darabot Tamás Péter rendezte.

A Csöbörösök Táncegyüttes három részletben, több korosztályt megmozgatva lépett színpadra Márton Csaba és Székely Edina Emőke koreografálásában és rendezésében. Láthattunk toborzót, a hazaérkezett huszár beszélgetését gyerekcsoporttal, illetve a szabadságharc leverése utáni táncmulatságot.

Az előző évekhez hasonlóan idén is jelen voltak a stuttgarti intézmények és szervezetek vezetői, képviselői. A magyar főkonzulátus képviselőjében dr. Berényi János főkonzul, dr. Kovács Rita Teréz, Haidinger Zsuzsanna, dr. Horváth Dániel, dr. Bencsik Dávid, a Magyar Kulturális Intézet igazgatója, dr. Szabó Dezső, a Római Katolikus Gyülekezet plébánosa, dr. Tempfli Imre atya, az Erdélyi Világszövetség elnöke, Tamás Péter, és a Csöbörösök Táncegyüttes vezetője, Kemény József.

Örvendetes volt, hogy részvételével mind az öt stuttgarti KCSP-ösztöndíjas emelte az esemény színvonalát. Így Tompos Szilvia, a Konzuli Magyar Iskola ösztöndíjasa, Kovács Bence, a 81. sz. Dobó István cserkészcsapat ösztöndíjasa, Márton Csaba és Székely Edina Emőke, a Csöbörösök Táncegyüttes ösztöndíjasa, valamint Nagy-Portik Katalin, az Erdélyi Világszövetség ösztöndíjasa munkájukkal mind hozzájárultak az ünnepség megvalósulásához.

Az ünnepélyen igazi közösségi összefogásban tisztelt meg a stuttgarti magyar közösség az 1848-as szabadságharc emléke előtt.

Nagy-Portik Katalin, KCSP ösztöndíjas

Hogyan emlékez(z)ünk meg március 15-éről? (Regensburg)

Milyen egy eszményi március 15-e? Pontosabban, hogyan lehet jól megszervezni egy március 15-ei ünnepséget egy diaszpórában működő hétvégi magyar iskolában? Mit lehet tenni, milyen feladatokat alkalmazzunk?

Egyből a tárgyra térve, talán az a legjobb, ha az emlékezést – legyen szó nemzeti ünnepről, jeles napról, bármiről – összekötjük a képességfejlesztéssel. A hagyományok megismerése, a nemzeti hősöknek való tiszteletadás mellett kiemelt figyelmet fordítunk a gyerekek anyanyelvi kompetenciájának ápolására. Így leli meg helyét március 15-e – illetve október 23-a, a karácsonyi ünnepkör és sok minden más – a hétvégi magyar iskolában.

Nálunk, a Regensburgi Konzuli Magyar Iskolában ez volt a módjéig is. Hasonlóképp jártunk el például az ősszel, Márton-napkor is, és így készültünk a március 15-ei megemlékezésünkre is.

Mivel kezdjük? Mondjuk egy röpké történelmi áttekintéssel Magyarországról és Európáról. Akik nem tanulnak a „rendes” iskolában magyar történelmet, azoknak talán kicsit kusza lehet a kép. Pontosán mi is a helyzet ekkor hazánkban? Ki ellen lázadt fel a pesti ifjúság? Mi volt az a nagy forradalmi hullám Európában? Ezt hivatott tisztázni egy pár perces képes beszámoló a XIX. századi Európáról és Magyarországról, amelyben a Balassi-füzetek vonatkozó feladata is segíthet.

Innen ugrunk át Petőfi Sándor és Szendrey Júlia Dohány utcai lakásába a forradalom előestéjén, 1848. március 14-én. Mit mondhat egymásnak ilyenkor egy fiatal szerelmes házaspár? Az otthon biztos melegéből kell kiszakadniuk másnap a bizonytalanba... Előbbit tudja megidézni az „Egy estém otthon” c. költemény. Igen, tudjuk, ennek szereplői a költő és szülei, de a hangulat megteremtésére alkalmas ez is. A csoportok (mert csoportokban dolgozunk) a nekik adott borítékban eszközöket is találnak, amelyekkel elkészíthetik saját kokárdáikat. Ez a feladat segít gyakorolni a történelem(tanítás) egyik legfontosabb feladatát, az empátia, az empatikus készség kialakítását.

Következő pont: irány a Pilvax! Kis forradalmárainknak itt lehetőségük lesz fotók alapján összevetni egy korabeli és egy mai kávéházat. Mik a hasonlóságok, mik a különbségek? Mit ettek, mit ittak akkor? Nyáry Krisztián kutatásai segítenek nekünk ebben, és így a diákok tárgyi tudását is bővíteni tudjuk. Korabeli festmények, és az Anna-bálok képei alapján elbeszélgethetünk a korszak öltözködési szokásairól is.

Nincs március 15-e 12 pont nélkül. Nálunk sincs! Először megkérjük a tanulókat, hogy állítsák össze saját 12 pontos követeléseiket, majd megismerkedünk az eredetivel. Ez olyan formában történik, hogy párosítani kell az egyes pontokat a hozzájuk tartozó magyarázattal. Egy csapásra tudjuk fejleszteni az íráskészséget és a szövegértést is.

Megvannak a követelések, ki az utcára!

De állj! Mi könnyű helyzetben vagyunk. Zsebünkben a világ.

Másodpercek alatt osztunk meg híreket sok-sok emberrel. Hogy ment ez akkoriban?

Feladat: Ha internet, telefon, tévé, bármilyen elektronikus eszköz nélkül kellene információt eljuttatni emberekhez és tömeget toborozni, akkor mit tennének? Hova mennének először?

Lehetőséget adunk arra, hogy beleél-

jék magukat abba a történelmi helyzetbe, és

saját kútfőből próbálják megalkotni a forradalom

útját. Amit persze utána megbeszélünk, a térképre berajzolt, valódi, '48-as helyes megoldás ismertetésével.

1848. március 15-e, délután, Múzeum-kert. Csúnya időjárás, eső. A tömeg mégis nagy, és velük együtt énekeljük mi is a Nemzeti dalt. Így ért volna véget a megemlékezés a Regensburgi Konzuli Magyar Iskolában, ha nem jön közbe a történelem.

A mindenki által ismert, sajnálatos körülmények, a koronavírus terjedése miatt bezártak az iskolák. Az is, ahol mi tartjuk foglalkozásainkat hetente. A feladat tehát átalakult. Mint megannyi helyen máshol, a következő napokban mi is távoktatás keretében tartjuk majd a kapcsolatot diákjainkkal, és így folytatjuk oktató munkánkat.

Pénzes Martin, KCSP ösztöndíjas

Jókai Mór Az 1848-iki kokárda

Keblemre tűzlek ismét drága jelvény,
Szívemnek rég alvó szerelmese.
Ki a nagy éjben úgy tüntél elém föl,
Miként egy álom, mint tündermese.
Virrad. Felébredénk. Im újra látlak:
Jobb égnek három színű csillaga!
Szívem dobogva lejt alattad ismét,
S büszkébb reád, miként volt valaha.
– Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Te benned egy a nemzet! Föltünésed
Egész nemzetté tette a magyart;
Czimer helyett vagy pórnak és nemesnek:
Egymásra ismer rólad, s összetart.
Szabaddá létét áldja benned a nép,
S a főnemes – nemes tett zálogát;
Midőn testvérével híven megosztá
A honszerem édes szent jogát.
– Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Midőn a föld szabaddá lett, a lélek
Maradhatott-e rabnak még tovább?
A szellemet te oldozád fel egykor
S a néma vágynak fölnyitád szavát. –
A gondolat, a szó, a holt betűsor
Életre kelt s teremte korszakot;
S hol a sötétség és a fény csatáztak,
Az eszmének hősei hordtak ott.
– Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

S ki a dicsőség elmúlt s eljövendő
Fényét ragyogtat két hazánkra le,
– Emlék s ígérlet képe – állsz előttünk,
Szívárványcsillag, földön ég jele.
Legyen sötét éj, vagy napfény körülünk,
Balsors, erőszak bárhová taszít:
Keblünkre tűzve légy és mondd el annak,
Hogy a hol állsz, ottan helyén a szív!
– Üdvözöllek nemzetiszín csillag!

Burghauseni megemlékezés

A Bajorországi Magyar Iskola (BMI) burghauseni tagintézményében a gyerekek az idén is megemlékeztek a dicsőséges forradalom eseményeiről.

A burghauseni konzuli magyar iskola ovisai és diákjai a 48-as forradalom eseményeiről az idei évben csoportonként emlékeztek meg. A foglalkozások keretében szervezett megemlékezés fő irányát az ismeretek bővítésére épített játékos magyar nyelvi fejlesztés szolgálta.

A burghauseni iskola tizenévesei évek óta összeszokott kis társaság. Évről évre felidézik történelmünk egyik legszebb és legfontosabb eseményét. A márciusi forradalom mozzanatait, helyszíneit, hőseit már nem ismeretlenek előttük. A csoport tagjai már megérték arra, hogy a meglévő ismereteikre alapozva, arra építve a magyar nyelvi kompetenciák fejlesztésével egészítsék ki és bővítsék ebbéli tudásukat is. Olyan feladatokat kaptak az iskola felsősei, amelyek a forradalmi eseményekhez kapcsolódó tudásukat anyanyelvi fejlesztéssel is párosítják. Vagyis eszközként szolgált a dicsőséges márciusi esemény a nyelvi kompetenciájuk fejlesztéséhez. Szókincsbővítő, szóteremtő, szókereső, fogalmakat meghatározó, nyelvtani, szövegalkotási és szövegproduktív képességük fejlesztését szolgáló játékos, sokszínű és változatos tevékenységek sorozata szolgált a kitűzött célt. A megemlékezés minden mozzanata értéket teremtett. Tette ezt egyszer a téma. Fontos, hogy nemzeti ünnepeink kiemelt fontosságot kapjanak. Alátámasztotta ezt a választott pedagógiai módszer. Tevékenységbe ágyazott képességfejlesztés valósult meg, és teljesedett ki a gyerekek sikerélményével, motiváltságával és az alkotási örömmel. A gyümölcse az az egészséges nemzeti énkép, ami minőségében így, ezen módszerekkel tud a leginkább kialakulni, fejlődni és tartósan meg is maradni.

A tizenévesek korosztályával kezdtem ennek a kicsi közösségnek a megemlékezését. De honnan is indul ez a tudatos, ugyanakkor nagyon is szívből generált kezdet? Hát a kicsiktől. Az ovistól. Ha ott megkapják az apró impulzusokat, akkor szinte garantált az a végkifejlet, amelyet az imént elemeztem. És itt, ebben az iskolában igen! Hiszen az óvó néni ragyogott, mosolygott, sürgött-forgott, és az első perctől az utolsóig birtokolta azt a biztos pedagógiai tudást, amellyel apró célokat kitűzött és azokat feladatokkal meg is valósította a kicsikhez adaptált fejlesztésben. Mondókáztak a magyar zászló színeiről, hogy elkészítsék

kardájukat. Huszárok ruházatát, felszerelését, fejdíjüket szemléltek, hogy elkészítsék saját csákójukat. Éneket is hallgattak és tanultak róluk, a kokárdával díszített csákójukkal ők is meneteltek, és közben eljátszották, utánozták a lovaglás gyors és lassú tempóját a „Gyí, paci, paripa...” mondóka kíséretében. Korabeli filmkockák vetítésekor örömmel ismerték fel az általuk is elkészített kokárdát, zászlót, csákót, huszárokat.

A kisiskolások a két korcsoport között érlelődnek. Ők az a korosztály, amelynél pontosan kell megtalálni az arányt az érzelmi és az értelmi fejlesztés között. Bizony, bizony, még nemzeti ünnepeink megközelítése, megemlékezése kapcsán is. Még nem tudnak eleget, de már nem is igénylik a kicsikre jellemző mindenáron „kézfogást”. Hogy hidalják ezt megemlékezésükben a burghauseni „kicsit nagyok”? Játékosan. Titkosan. A forradalomhoz kapcsolódó szavakat rejtvény rejtette. Felfedezték, kitalálták, megalkották a hiányzó szavakat, fogalmakat.

Az érdeklődés fenntartását és a tartalmi tények fontosságát a szemléltetés eszközeivel oldotta fel a tanító néni. Fontosabb helyszíneket, szereplőket, tartalmakat, épületeket néztek korabeli, megsárgult fotókon, képeken. Ez újabb és újabb kérdéseket indukált bennük, sőt a fantáziájuk is élénken beindult a látottakkal és hallottakkal kapcsolatban. Amikor az érzelmi és értelmi kíváncsiság a tetőfokára hágott, kreatív kézműveskedés vette kezdetét, szívecskét készítettek nemzeti lobogónk színeiből. S miközben nyírtak, vágtak, illesztettek, ragasztottak,

oldottabb hangulatban folyt tovább a beszélgetés a témából adódó és még megválaszolatlan kérdésekről.

Ezen a napon a felnövekvő nemzedék minden aprósága és tizenévese szívében, lelkében büszke magyar gyermekként élte meg a márciusi forradalom eseményeit. A burghauseni kicsik, nagyok és pedagógusok együtt, a közösen létrehozott minőségi alkotás örömeivel tiszteltek a történelmi hősök emléke előtt, és gondoskodtak arról, hogy képessé váljanak mindezek folytonos továbbélésére.

És a lényeg ebben rejlik!

Orcskai Marianna,
KCSP ösztöndíjas

„Rabok tovább nem leszünk” Az 1848-as forradalom és szabadságharc ünneplése Nürnbergben

1848-at írunk. Egész Európa forrong. Az akkor még csupán százezer lakosú Pesten a Pilvax kávéház volt az egyetemisták legnépszerűbb találkozóhelye. 1848 tavaszán itt gyülekezett az a forradalmi hangulatú csoport is, akiket már akkor is márciusi ifjakként neveztek. Március 15-én a Pilvax Kör tagjai, élükön Petőfi Sándorral, Jókai Mórral és Vasvári Pállal elhatározták, hogy maguk vívják ki a szabadságot. Addig ugyanis csak a bécsi udvar jóváhagyásával jelenhetett meg bármilyen magyar nyelvű írás.

Aznap egy csoport fiatalember lépett ki a Pilvax kávéházból és indult sietősen, rendezetlen menetben a közeli egyetem felé. Elöl egy nyurga, barna arcú fiatalember ment, Petőfi. Mentek a fiatalok, hogy maguk mellé vegyék az egyetemistákat, talpra állítsák a pesti nép ezreit – kiverkedjék a magyar szabadságot, vagy meghaljanak érte. A menet elérkezett Landerer és Heckenast nyomdájához, hogy cenzúra nélkül nyomtassák ki a magyar nép követeléseit, az Irinyi József által megfogalmazott 12 pontot, va-

lamint Petőfi lelkesítő költeményét, a Nemzeti dalt, amit délután Petőfi elszavalt a Múzeum lépcsőjén.

2020-at írunk. A világ most sem békés, de most más miatt aggodunk, hiszen hatalmas járvány pusztít világszerte. Már olvashatunk és írhatunk magyarul, tanulhatjuk a nyelvünket, képviselhetjük a kultúránkat, bárhol is vagyunk a világban. Ezt tesszük most is. Mivel a Nürnbergi Magyar Iskolában kéthetente van oktatás, így valószínűleg egyike voltunk azon kevés csoportoknak, amelyek még az első márciusi héten közösen megemlékeztek erről a fontos magyar történelmi eseményről.

Az utolsó tanítási napunkon a legkisebbek katonás színezőket kaptak, a kicsit nagyobbak huszáros énekeket énekeltek, a táncosok katonaként tüzet ugrottak át és piros, fehér meg zöld tulipánokból kirakták a magyar zászlót és a kokárdát, miközben népdalokat hallgattak. Az idősebb diákjainkkal előadtunk egy rövid jelenetet az 1848-as eseményekről, s mindenki együtt énekelte a megzenésített Nemzeti dalt és a Kossuth-nótát.

1848-ban a sors nem akarta a magyar csapatok győzelmét. A küzdelem egyre elkeseredettebb lett. Emberek ezrei haltak meg a csataterén. Hiszem, hogy ez most, 2020-ban másként lesz, s ha összefogunk, legyőzzük a mindenkit fenyegető járványt és az emberiség megerősödve, győztesen kerül ki a mostani helyzetből.

Dr. Imre Angéla, KCSP ösztöndíjas

Olvasással a kultúráért, avagy Mozgó Könyvtár a Nürnbergi Magyar Iskolában

A kultúra fogalmához sok minden hozzátartozik. Ismerjük-e egy adott nemzet irodalmát, történelmét, zenéjét, beszéljük-e magas színvonalon a nyelvét? A kézirat tanúsága szerint Kölcsey Ferenc 1823. január 22-én tisztázta le egy nagyobb kéziratcsomag részeként és jelölte meg dátummal Csekén a *Himnusz* kéziratát. Ennek emlékére ünnepeljük ezen a napon a magyar kultúra napját, s tesszük ezt immáron 31. éve, azaz 1989 óta.

A világ különböző országaiban található magyar iskolák mind-egyikében kiemelt feladat nemzeti kultúránk, hagyományaink, történelmünk őrzése és a következő generációnak való továbbadása. Fontosak ehhez a magyar nyelven hallgatható előadások, az iskolai órák, a családi beszélgetések. Mégis az egyik legnagyobb kihívás az írott nyelv elsajátítása.

A Nürnbergi Magyar Iskolában szülői kezdeményezésre érdekes újítást vezetünk be az idei tanévtől. Itt, a városban viszonylag nehezen szerezhetők be magyar nyelvű

könyvek, hiszen ilyeneket nem találunk a helyi könyvtárakban. Ugyanakkor egészen biztosan minden családnál van egy-két olyan kötet, amelyet valamikor megvettek egy-egy magyarországi kirándulás alkalmával, és már mindenki kiolvasta a családból. Két lelkes szülő, Szántó Eszter és Schmidt György ötletére ezeket a könyveket összegyűjtjük, s két tárolódobozba helyezve a szülők minden tanítási napunkon elhozzák az iskola épületébe. A gyerekek a turnusok között válogathatnak a könyvek között, hazavihetik két hétre, amit szívesen kiolvasnának, s hoznak olyan köteteket is, amelyeket ők jó szívvel ajánlanának a többieknek. De nem csak az iskolába járó gyerekektől és családjaiktól kapunk könyveket. Egy-egy rendhagyó eseményre meglátogatott minket Hámor Vilmos, aki a családi napon tartott kihelyezett irodalomórát, vagy Balatoni József, Jócó bácsi, aki a Felelős Szülők csapatával érkezett hozzánk. Ők is ajándékoztak iskoláinknak a saját maguk által írott kötetekből.

Az állományunk egyelőre nem nagy, de ennek oka részben az, hogy a tárolási lehetőségek végesek. Mégis tervünk, hogy a jövőben felvesszük néhány magyarországi könyvkiadóval is a kapcsolatot, hogy ezáltal hozzájuthassunk olyan irodalomhoz is, amely a nagyobb gyerekeket célozza meg. A kéthetente szorgosan a könyvek között válogató kicsiket és nagyokat látva, úgy hiszem, ez a kezdeményezés is méltón szolgálja a magyar kultúra ápolását.

Dr. Imre Angéla, KCSP ösztöndíjas

MINDEN, AMI MAGYAR

A magyar kultúra napjáról emlékeztek meg a Bajorországi Magyar Iskolák (BMI) tagintézményei

A magyar kultúra napjáról sokan, sokféleképpen emlékeztek meg szerte a világban. A Bajorországi Magyar Iskola tagintézményeiben is ez történt. Sokan, sokféleképpen. Regensburgban, Nürnbergben, Burghausenben, Weidenben, Münchenben az esemény egységes, közös pontját a Himnusz születésnapja adta. Kölcsey Ferenc és Erkel Ferenc képe a vers kéziratával és kottájával mindenhol főszerepet kapott. Hogy a magyar kultúra elemeit és részeleit hogyan és miként közvetíti az iskola a gyerekek számára, erre talán a cím adja a legtalálóbb választ: Minden, ami magyar!

Burghausen magyar óvodásai zászlónk színeiről mondókáztak, és legényesen, leányzósan magyar népzeneire „diót törtek”. A kicsit nagyobbak olvasták, hallgatták nemzetünk Himnuszát, és elmerengtek egy kicsit a jelentésén, üzenetén, hangulatán.

A regensburgi hétvégi iskolában a „Minden, ami magyar” dobozból előkerültek a mesékhez kapcsolódó kvízkérdések. Hogy hívják „A nagy ho-ho-horgász” két főszereplőjét? Kiknek a réme Frakk, a vizsla? Ki ismeri fel a „Vuk” főcímdalát? Csukás Istvántól a „Süsü” és a „Mirr-Murr”, Bálint Ágnestől a „Mazsola és Tádé”, „Kukori és Kotkoda” történeteinek egy-egy rövid részlete elrepítette a kicsiket abba a bizonyos mesevilágba, amibe egykor bennünket is sikerült! Lám-lám, sok-sok év elteltével sem veszítette el értékállóságát! Mosolygó arccal és ragyogó szemekkel kísérték a gyerekek az események szálait, várt és nem várt fordulatait.

A nagyok is megtalálták a maguk „játékait” a magyar kultúra „Minden, ami magyar” dobozának rekeszeiben, Münchenben, Burghausenben és Regensburgban is.

A regensburgi színjátszósok „Párban-páran” keresztretjtvenyt fejtettek a Himnusz kéziratának szavaiból, kifejezéseiből. Lázasan keresték-kutatták az egyes kifejezésekhez illő szinonimákat. De ami még izgalmasabb és lelket melengető érzést nyújtott számomra, az a látvány, ahogy a vers kéziratát szorították, tanulmányozták, forgatták és a kezükből ki nem adták. Hungarikumok. A gyűjtőfogalom bőséges tárházából „Mi vagyok én?” játékkal barkochbázták a megfigyeléseket. A meghatározások, körülírások, a tulajdonságok megfogalmazása, mindezek összegzése teret adott beszédfejlesztésükre, gondolkodási műveleteik élesítésére, ugyanakkor megismerték a gyűjtőfogalom lényegét és azokat az egyedi, különleges, a magyarságra jellemző értékeket, amelyekre gyermeki büszkeséggel rácsodálkoztak. A játék öröme, a sikerélmény, a „kitaláltam” felkiáltás, az erős pozitív motiváltság végig ébren tartotta a gyerekeket.

A müncheni 7. osztályosok a Himnusz születésének, szövegének, megzenésítésének háttér-tanulmányozását követően a magyar feltalálók és találmányok, illetve a hungarikumok témakörben munkálkodtak. Az alkotás, a felfedezés, tevékenykedtetés

széles skálájával bővült a gyerekek ismerete ebben a fontos, nemzeti önazonosságukat erősítő témakörben. Puzzle, szókeresés, szókirakás, szóalkotás, szógyűjtés fejlesztő, motiváló, cselekvésre késztető hatása garantálta a résztvevők folyamatos sikerélményét, motiváltságát a feladatok elvégzésére. Ki volt dr. Béres József, melyik találmány fűződik a nevéhez? Ki volt Bolyai János vagy Barényi Béla? Ezzel a módszerrel új ismereteket szerezni sokkal hatásosabb, élményszerű és fejlesztő mindannyiunk számára.

A burghauseni nagyok mindig meglepetéssel szolgálnak. A magyar kultúra napjának méltó megünneplését egy témakörbe helyezték, abba a témakörbe, amely egész hónapban meghatározta magyar nyelvi fejlesztésüket. Valójában a magyar kultúra rejtelmét folyamatként tárják fel, és részleteit egymásra építik lépcsőfokokként. Ez most éppen Trianon. Ebbe illesztették témájukat, tevékenységüket, feladataikat. Itt ismerkedtek meg Wass Albert életművével és munkásságával. Kiselőadást tartottak azok a gyerekek az „Adjátok vissza a hegyeimet!” regény részleteiből „kedvesinálónak”, akik már elolvasták. Olyan jól sikerült ez a beharangozó, hogy folytatásként, közös program keretében az író életútjáról, pályájáról készült filmet nézik meg együtt. A rovásírás titokzatos világába is belekóstoltak. Megtanulták a betűket írni és olvasni, de a legizgalmasabb volt használni, alkalmazni. Titkos nyelven írták le először a nevüket, majd az ismert regény apró részleteivel is megpróbálkoztak. A játék ettől a pillanattól kezdve véget nem ért.

Színes a kultúránk! Sokrétű, kategorizált területeken átívelő. Felidézni, megismerni, megismertetni, felkelteni a tudatos érdeklődést, amit nap mint nap táplálni kell ahhoz, hogy az életünk részét képezze a szívünkben ugyanúgy, mint az eszünkben, bárhol is járunk, bárhol is élünk a világban! Ha elég ügyesen, változatosan, átgondoltan próbálkozunk, akkor sikerrel járunk!

Orcskai Marianna, KCS ösztöndíjas

Csöböracsók Táncegyüttes – V. Fekete-erdei Tánchétfége – éves nagy találkozás –

A Csöböracsók Táncegyüttes közössége minden év első trimeszterében egy közös és szeretetteljes táborral indítja az évet, hogy a közösség erejéből és az együtt eltöltött minőségi és kellemes percekéből táplálkozva az év további részében lépéseket tudjon tenni a színvonalasabb előadások, koreográfiák és érdemi célok eléréséhez.

Idén az V. évfordulójához ért fekete-erdei tábor egyben bizonyítékként is szolgált a sok befektetett áldozatos munkára, energiára, időre, ami ezen táborok létrejöttét szolgálta. E tábor helyet adott a Csöböracsók Táncegyüttes több generációjának. A generációk látványa örömteli volt mindannyiunk számára, akik ott voltunk. Több mint 50 személy vett részt ezen a három minőségi és örömeiben gazdag napon.

Pénteken este hat órától nyitotta ki kapuit a tábor az oda érkező közösségi tagok számára. Az izgatottság, a hétköznapi napokból való kiszakadás hangulata terített be mindent. Hangosan kacagó, egymásnak örvendő szobatiszaksz állásfoglalása követte a megérkezést. Az est főszereplője az Erdélyből származó és fellelhető kincses tájegységünk és annak központja, Vajdaszentivány volt.

Az idei táborban megtiszteltetés volt éltük meg párommal, Márton Csaba ösztöndíjas társammal, hogy oktatói, bemutatói és segítői szerepköröket tölthettünk be.

A három nap lehetőséget nyújtott, hogy Vajdaszentivány több táncrendjét megismertethessük, mint például a sebesfordulót, a korcsost, a csárdást és a verbunkot. Munkát, energiát, több pólcserét nem sajnálva, kicsiktől nagyokig mindenki legjobb tudása és ambíciója szerint igyekezett elsajátítani a táncrendek lépéseit, figuráit és stílusát. Ezt a tanulást mindvégig segítette az élő muzsika. Ezúton is szeretnénk megköszönni Czaier Péternek, Horváth Bélának és Szilágyi Mártonnak a fáradhatatlan muzsikaszót és a jó hangulatot.

Énektanulás, archív táncfilmek megtekintése, valamint a vajdaszentiványi táj bemutatása révén a közösség tagjai betekintést nyerhettek a régi idők szokásaiba, mindennapi életébe, ünnepeibe. A vajdaszentiványi népviselet eredetéről, polgáriasságáról, Maros megye (Erdély, Románia) szokásairól, fennmaradt népi kulturális hagyományairól, nagyszerű táncosairól és muzsikásairól is szó esett. Hála érzete töltött el újra a bemutató alatt, látva a sok tudásra éhes kíváncsi tekintetet magunk előtt.

A tábor családias hangulata mindvégig érezhető volt úgy a közös étkezéseknél, mint az esti táncházaikon, baráti beszélgetéseken, együttes dalolásokon. A tábor minden pillanata maradandó emlék és kiváló tapasztalat mindannyiunknak. „Tarisznyánkat” sikerült újra megtöltenünk szeretettel, mosolyokkal és emberi jószággal, nagysággal.

A tábor végezetével a közösség néhány tagja ellátogatott a közelben található Titisee-Neustadt településre, ahol a Titisee-tó gyönyörű panorámája előtt vettek búcsút egymástól.

A Csöböracsók Táncegyüttes vezetői, Kemény József és felesége, Ibolya, hitükkel, erejükkel és a csoport iránti elkötelezettségükkel az elmúlt évekhez hasonlóan idén is nagyszerű házizagzdái voltak a tábornak.

Adja az Úr Isten, hogy még sok közös ehhez hasonló pillanatot tudjunk megélni együtt a közösség minden tagjával és a tábor soha meg ne szűnjön évről évre újra szerveződni.

Együtt lenni mindig jó!

Székely Edina, KCSP ösztöndíjas

„Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség!”

(Sajó Sándor, 1919)

2020. január 25-én rendezték meg a 45. Stuttgarti Magyar Jótékonyági Bált, amelynek keretében rövid történelmi műsort mutattak be a 81. sz. Dobó István cserkészcsapat. Az előadásban a magyar történelem jeles epizódjait jelenítették meg élő zenés kísérettel.

Régi hagyomány, hogy a stuttgarti jótékonyági bálon a helyi cserkészcsapat is fellép. Idén sem volt ez másképp. Csapatparancsnokunk, Jablonkay Lydia álmodta meg a műsor vezérfonalát, a technikai hátteret pedig jómagam biztosítottam. A januári csapat-

foglalkozásokon az őrsvezetők és felnőtt cserkészeink irányításával nagy erővel készültünk jelenetekkel, jelmezekkel és díszletekkel, hogy ismét színvonalas műsort adhassunk elő. Kartonlapokból hatalmas „Nagy-Magyarországot” állítottunk össze, az adott koroknak megfelelő zászlókat készítettünk, emellett transzparenszeket és egyéb kellékeket is. Mindenki (korának és ügyességének megfelelően) kivette a részét a jó hangulatú munkából.

A bál napján jóval a vendégek előtt érkezve összeállítottuk a mozgásokat is, majd elvonultunk az öltözőbe magunkra öltöni a jelmezeket, és felkészülni a nagy fellépésre. Jeles esemény előzte meg színrelépésünket, ugyanis idén Lydia kapta meg a Stuttgarti Magyarságért Díjat – a tapsvihart hangos cserkész csatakiáltás egészítette ki, így adtunk hálát Lydiának a több évtizedes odaadó munkájáért. Gratulálunk neki, és további jó munkát kívánunk!

Végre elérkezett a csapat számára az est fénypontja. Elcsendesült a terem, a kivetítőn megjelent egy idővonal, és Szabó István énekes belekezdett a „Kell még egy szó...” kezdetű dalba. Megelevenedett a játéktér, bevonultak a magyar vezérek, és elvégezték a *Vérszerződés* szertartását. Ezt követően újabb tömeg érkezett, a háttérben felcsendült az István, a király rockopera egy részlete, és most István király megkoronázása játszódott le a színen. Ezt követően megemlékeztünk röviden a Hunyadiakról, ezalatt a védők elfoglalták helyüket az egri vár bástyáin. Miközben kivédtek a törökök intenzív ostromlását, Tóth Pál Zoltán népzenei elénekelte Tinódi Lantos Sebestyén „Summáját írom...” kezdetű históriás énekét az egri vár védők hősiességéről. A törökök elkergetését követően a nyakunkon ragadt Habsburgok ellen harcba induló kurucok katonái tábora elevenedett meg a színen. A Dűvő zenekar és Tóth Pál Zoltán kíséretével énekeltük el a „Török bársony sívegem...” és „Csínom Palkó...” kezdetű kuruc nótákat.

Újabb ugrás következett a történelemben – kiürült a színtér, levonultak a kurucok. Előlépett egy daliás fiatalember, majd nekikezdett szavaltatának: „Talpra magyar, hí a haza!” Hamar nagy tömeg gyűlt össze előtte, majd a Dűvő rázendített a Kossuth-nótára, mi-

közben huszárok érkeztek, és verbuváltak fiatalokat maguk közé. A vidám hangulat sajnos hamar szomorúra fordult. I. világháborús képek sora jelent meg a kivetítőn, és miközben a Dűvő a „Ha kimegyek a doberdói harctérre...” kezdetű dalt játszotta, a színen az asszonyok sírva engedték el férjüket, gyerekeiket a háborúba. A háború végével a színpadon az addig fénylő „Nagy-Magyarország” elsötétült, részeire bomlott. Az ország szétszakítása fölött érzett gyászunkat egy magányos harang többszöri megkondulása jelezte. A csendet a fiatal egyetemisták tömege törte meg, akik 1956-ban elsodorva a szovjet katonákat, a szabadságot élteve vonultak tábláikkal.

Ezt követően megérkeztünk a jelenbe. Szabó István újabb dallal foglalta keretbe a műsorunkat. Az Ismerős Arcok együttes „Nélküled” című számát kezdte el énekelni. Díszvendégeinkkel az élen mindannyian felálltunk, és együtt énekeltük ezt a csodás dalt, miközben a cserkészek kimentek a báli közönség közé, és behozták őket a játéktérre – ezzel is kifejezve azt, hogy mind egységbe tartozunk. Eközben a színpadon újra kigyúltak „Nagy-Magyarország” fényei.

Felemelő pillanat volt, sokan könnyeiket morzsolták az ének közben. Mind örömmel emlékezhetünk egyrészt történelmünk nagyjaira, másrészt erre az estére, mert magyarnak lenni büszke gyönyörűség.

Kovács Bence, KCSP ösztöndíjas

„Kultur, kulinarisch, köstlich.“

Düsseldorf város 2020. február 14-én magyar-osztrák estet rendezett kb. 90 résztvevő jelenlétében, helyszíne a Bürgersaal volt. Társrendezői felkérés értelmében a DuG Rajna-Ruhr egyesület vállalta, hogy megszervezi egy magyar népviseletet viselő táncsoport fellépését, valamint néhány tagjával megjelenik, és a magyar kultúráról, konyhaművészetről, irodalomról és történelemről átadandó részletesebb információival elősegíti az est sikerét.

A rendezvény a könyvtárban kezdődött, ahol a szervezők vidám magyar verseket német fordításban adtak elő. A Bürgersaalban folytatódott a program, a táncsoport egy palotáson, majd csárdáson kívül más táncokat is előadott. Ezután egy szakács bemutatotta a vendégeknek, hogyan készül a csirkepaprikás. Kezdetnek egy kis előétel után a száz főre már előre megfőzött paprikást a vendégek nagy örömmel fogadták, és maradéktalanul elfogyasztották.

Az est folyamán az asztaloknál kötetlen beszélgetés keretében tudtunk a magyar kultúrával, népszokásokkal, irodalmi remekművekkel és ezek vetületeivel kapcsolatban feltett kérdésekről eszmecsere folytatni.

Mindent összevéve jól sikerült estének örülhettünk a rendezőkkel együtt.

Szörényi Erzsébet

Hiánypótló utánpótlás Regös tinicsoport indult

A Regös Magyar Néptáncgyűttes régi terve valósult meg 2019. november 9-én. Szombat délelőtt lelkes kis csapat várta Marta Wesolowskát és Simon Zoltánt, akik ettől kezdve kéthetente rendszeresen magyar néptáncot tanítanak 10-16 éves fiataloknak.

A csoport indulása régi problémát old meg, ugyanis eddig éppen ez a korosztály hiányzott a Regös utánpótlásából. A két gyermekcsoport, az óvodásokat fogadó Ákombákom és a kisiskolásokból álló Kikelet „végigtáncolása” után törés következett be: a táncos lábú gyerekek – társaság, oktató és érdeklődés hiányában – szétszéledtek. Volt ugyan, aki később visszatért a néptáncos közösséghez, de a legtöbben a gyerekkorból kinőve teljesen elszakadtak tőle.

Ezt a szakadékat hidalja át az az új kezdeményezés, hogy a Regös oktatói mennek „házhoz” a hétvégi magyar iskolába. Így sem a fiataloknak, sem a szülőknél nem jelent problémát, hogy az amúgy is zsúfolt hétköznapi délutáni programokba még egyet beilleszsenek, hiszen így egy napon és egy helyszínen kapják meg a magyar iskolai oktatást és a néptáncpróbát.

Az első próbán kilenc fiatal vett részt, közülük néhányan már táncoltak korábban, mások most ismerkedtek meg az alapokkal. A foglalkozás hangulatát a sok mozgás, játék és zene határozta meg, és varázsolta önfeledt szórakozássá és tanulássá is egyben.

Perger Éva, KCSP ösztöndíjas

Negyven éves a müncheni Regös Magyar Néptáncgyűttes Kezdődik a jubileumi év

2020 januárjában nagy napra virradt a müncheni Regös Magyar Néptáncgyűttes: ebben az esztendőben betöltötte 40. életévét! A kerek évforduló öröme másokkal is szeretné megosztani, ezért novemberre különleges születésnap ünnepséget szervez, amelynek az előkészületei már javában zajlanak.

A jubileumi rendezvény nyitóeseménye a Regös negyven éves történetét felölelő reprezentatív képes album bemutatója lesz. A kötettel kapcsolatos kutatómunka és előkészítés már évek óta zajlik, idén pedig a közösség is élvezheti majd az eddigi munka gyümölcsét. A könyv megjelenéséig még sok teendő van, de a szerkesztők töretlen lelkesedéssel dolgoznak a színvonalas végtermék érdekében.

Közben a táncosok sem tétlenkednek, hiszen az együttes heti három próbát tart, hogy kellően felkészüljön az őszi gálaműsorra. Az előadáson régi és új koreográfiákat ad elő a jelenlegi csoport, és a régiak is összeállnak egy szám erejéig. A műsort közös össztánc zárja majd, utána pedig hajnalig tartó mulatság következik.

Perger Éva, KCSP ösztöndíjas

Újra lendületben a Regös kutatóbrigád

Nagy fába vágta a fejszéjét néhány évvel ezelőtt Siegel-Dáskel Mária és Kiss Nimród, a Regös Magyar Néptáncgyűttes két tagja. A néprajzos végzettségű kutatók elhatározták, hogy felkutatják és feldolgozzák a lassan negyven éves táncgyűttes történetét, amíg a múlt még elérhető távolságban van, és az egykori tagok és vezetők élő emlékezetéből visszafejthető.

A kutatást interjúk készítésével kezdték. Felkeresték azokat az alapító tagokat és régi Regösöket, akik bábáskodtak az együttes születésénél. A visszaemlékezések mozaikjaiból egyre teljesebb kép rajzolódott ki a genezisérről. A korábbi vezetők, Durku Csilla és Durku István a megszilárdulás időszakáról, a „hőskorról”, majd a staféta átadásáról meséltek. A jelenlegi csoportvezetők, Bilicki Timea és Bilicki Viktor is felidéztek azokat az időket, amikor megörökölték az együttes irányítását annak minden szépségével és nehézségével együtt.

A lelkes kutatók az interjúk készítésével párhuzamosan begyűjtötték az összes fellelhető Regös emléket: fotót, plakátot, újságcikket, meghívót, együttesi relikviát. A gyűjtőmunka után a dokumentumok rendszerezése és digitalizálása következett.

Idén ősszel a már rendszerezett anyag birtokában új lendülettel állt neki a – tavaly ősztől Perger Éva ösztöndíjassal kibővült – kutatóbrigád a munkának. A cél igényes, a Regös történetét a kezdetektől napjainkig feldolgozó képes album megszerkesztése és kiadása 2020-ban, az együttes fennállásának 40. évfordulójára.

Perger Éva, KCSP ösztöndíjas

Szokásostól a szokatlan felé – Márciusi napok Berlinben

A március még Berlinben is a megszokott módon indult. Az első két hétben még megtarthattuk heti három napon a magyar óvodát.

Berlinben három magyar ovis csoport működik, csoportonként tíz gyerekkel. A gyerkőcök heti egy teljes napot (reggel 8-tól délután 4-ig) a magyar oviban töltenek, a többi négy napon pedig német óvodába járnak. Március első két hetében élveztük a tavaszi jó időt, sokat játszottunk az udvaron, megcsodáltuk a nyíló virágokat, figyeltük a fákon ugráló mókásokat. Hóvirágokat hajtogattunk, tavaszi dalokat tanultunk, közösen virágoskertet festettünk. Úgy búcsúztunk el, hogy még nem tudtuk, hogy a következő héten már nem találkozhatunk.

Március 7-én nyílt napot tartottunk a magyar iskolában. Berlinben két helyszínen működik magyar iskola 5 és fél csoporttal. (Azért fél, mert az egyik csoport a 4 órás foglalkozás második felében van csak külön bontva.) 6-13 éves gyerekek járnak az előkészítő, alapozó, középfaladó és haladó csoportjainkba. Sok lelkes érdeklődő érkezett a nyílt napra, többen például a ballagó ovisok közül, akik a jövő tanévben csatlakozni szeretnének.

Március második hetének közepén érkezett a hír, hogy a berlini cserkészek által szervezett V. Aranyalma szavalóversenyt, amire a gyerekek már hetek óta szorgalmasan készültek, a koronavírus-járvány terjedése miatt nem tudjuk az eredeti tervek szerint megtartani. Nagy szomorúság volt ez az egész csapatnak. A szülőket arra kértük, hogy videón küldjék el a szavalatokat, amiket terveink szerint Deli Csanád, a Médiasulit vezető KCSP-ösztöndíjas segítségével fogunk összeszerkeszteni és megoszthatóvá tenni.

Március 13-án, pénteken bejelentették, hogy Berlinben is bezárják az óvodákat és az iskolákat, így nagy bánatunkra a berlini magyar ovis és iskolát is be kellett zárunk, és a cserkészcsapat összejöveteleit is le kellett mondanunk.

Március 14-én rendeztük volna a szavalóversenyt, amire a hamburgi cserkészcsapatból is sok lelkes jelentkező volt. A lemondott esemény ellenére a hamburgiak ellátogattak Berlinbe a hétvégére, és nagyon jól érezték magukat. Én is csatlakoztam hozzájuk a szombat délutáni programra. Meghallgathattam néhány gyönyörűen megtanult verset, majd pedig városnéző sétára indultunk. A közeli

parkban rögtönzött akadályversenyt tartottunk, majd ellátogattunk a berlini fal egyik emlékművéhez. A sétából visszaérve a berlini csapat nevében kiosztottam a megérdemelt okleveleket a bátor versmondóknak.

Ez volt az utolsó program, amit megtarthattunk, azóta én is távmunkában dolgozom. A cserkészeknél az őrsvezetők szintén online tartanak őrsgyűléseket. Az iskolában is kezd beindulni a távoktatás, a gyerekeknek feladatokat küldünk, illetve jövő szombaton tartjuk az első online órát. Az ovisoknak szintén szervezünk online találkozót, hiszen velük is fontos a kapcsolat fenntartása, illetve kis leveleket is kapnak ovis barátunktól, Mazsolától.

Ezenkívül a Facebookon is naponta megosztunk ötleteket a szülőkkel, hogy hogyan folytathatják otthon is a magyartanulást mesékkel, játékokkal és különböző feladatokkal. Természetesen én sem unatkozom itthon, a lemondott programok helyett van időm például a Regös Cserkész Kézikönyv digitalizálására és az egyesület honlapjának aktualizálására.

Március 30-án este Skype-konferenciát szervezett a Németországi Magyar Szervezetek Szövetsége (BUOD) a KCSP-ösztöndíjasoknak és mentorainak. Hasznos volt meghallgatni, hogy a többi németországi szervezet hogyan birkózik meg a kialakult új helyzettel, megosztani egymással az ötleteinket és a bevált módszereket. A legtöbb iskola, cserkészcsapat és a többi szervezet is lelkesen folytatja tovább a munkát az online térben.

Hudáky Katinka, KCS ösztöndíjas

Berlini Mesélőkör

Januárban elindult a berlini Mesélőkör új éva-da a Brunsvík Teréz Egyesület szervezésében.

A Mesélőkör 4–10 éves gyerekeknek szóló játékos foglalkozás, melynek célja az ovis és kisiskolás gyerekek kreativitásának és szókincsének fejlesztése és a közösségépítés.

Havi egy-két alkalommal, péntek esténként gyűlik össze a mesészerető gyerekcsapat a Collegium Hungaricum Berlin (Balassi Intézet) épületében, ahol sok izgalmas ötlettel és játékkal várjuk őket a Berlini Magyar Iskola egyik pedagógusával.

A foglalkozásokat egy-egy – általában kevésbé ismert, magyar – népmese köré építjük fel. Mindig érkeznek új érdeklődők is, ezért az alkalmakat rövid bemutatkozással kezdjük, hagyjuk, hogy a gyerekek szabadon ismerkedjenek, a szülők beszélgessenek, hiszen célunk, hogy a berlini magyar családok között még több barátság alakuljon ki.

A felvezető játékok során megismerkedünk az adott témakörrel, megbeszéljük az esetleges ismeretlen szavakat. A meseolvasás

mindig interaktívan folyik. Gyakran használunk bábokat, a gyerekekkel közösen mutogatjuk, vagy akár rögtön el is játszunk a történetet.

Ha sok az energia – erre még péntek este is számítani lehet –, beiktatunk egy-egy futkározós játékot, fogócskát is. Szeretünk körjátékokat játszani, és mindig tanulunk új mondókákat, rövid énekeket is, melyek szövegét a szülőknek is kiosztjuk, hogy otthon is tudják őket mondogatni, énekelni, gyakorolni.

A programot mindig az aktuális meséhez vagy témakörhöz kapcsolódó kézműveskedéssel zárjuk. Ilyenkor a sok futkározás után kicsit megpihenünk, alkotunk, beszélgetünk. Így a gyerekek mindig haza tudnak vinni egy kis emléket, alkotást is a Mesélőkörrel.

*Hudáky Katinka,
KCSP ösztöndíjas*

Magyar Kolónia Berlin – FARSANGI BÁL 2020

Örömmel jelentjük, hogy SIKERESEN ELŰZTÜK A TELET!!! Akik ott voltak, azok tudják, azok számára viszont, akik nem tudtak részt venni a rendezvényen, következzen most egy kis képes beszámoló:

Február 15-én este nagyon jól sikerült, vidám hangulatú farsangi bállal nyitottuk meg az idei év rendezvénysorozatát. Tagok, nem tagok, új és régi ismerősök, barátok, fiatalok és idősök ünnepeltek együtt ezen az estén. A rendezvényt ezúttal abban az épületben tartottuk (Nachbarschaftshaus am Lietzensee, Herbartstr. 25.), amely ebben az évben a Berlini Magyar Kolónia összes rendezvényének otthont ad majd.

A színpadon Robotka József elnök magyarul, Heller Róbert al-elnök pedig németül köszöntötte a vendégeket, majd egy gyönyörű verssel hivatalosan is megnyitotta a rendezvényt. Eközben a színpad mögött is lázas előkészületek zajlottak, hogy igazán finom falatokkal kedveskedjünk a vendégeknek. A Kolónia hölgytagjai közül néhányan a helyszínen, frissen készítették el az egyesület által biztosított, igazi magyaros rakott krumplit. Természetesen a büfé kínálata attól lett igazán színes és teljes, hogy vendégeink ezúttal is fantasztikus háziilag készített finomságok teljes tárházát sorakoztatták fel. A bőséges kínálatból így már mindenki talált az ízlésének megfelelő ínycsiklandó falatokat.

Miután mindenki jóllakott, kezdetét vette a mulatság, amihez a fantasztikus élő zenét Juhász Endre szolgáltatta. Külön köszönjük neki, hogy rendkívül felkészült volt, nyitottan arra, hogy gyakorlatilag a vendégek által összeállított repertoárt játssza, hiszen minden vendég kívánságát szívesen teljesítette. A tánc mellett termé-

zetesen jutott idő a jóízű beszélgetésekre és közös fotókra is rég nem látott ismerősökkel, barátokkal.

Az idei évben először különleges, az alkalomhoz illő fotó-hátterfallal és a fotózáshoz szükséges kellékekkel is kedveskedtünk vendégeinknek, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy azokat is ösztönözzük és segítsük, akik nem jelmezben érkeztek a bálba. Nagy sikere volt! Igazán emlékezetes, egyedi fotók készültek.

Az este folyamán tombola is volt, amit szintén nagy örömmel fogadtak a vendégek.

Összességében igazán jó hangulatú, kellemes este volt, kiváló társaságban, ahol (mint a képek is tanúsítják) mindenki jól szórakozott, és jól érezte magát.

A Kolónia vezetőségének nevében ezúton köszönjük szépen a részvételt minden kedves vendégünknek, aki eljött és velünk ünnepelt!

Reméljük, hogy a soron következő rendezvényeken is mindannyiukat üdvözölhetjük köreinkben, és azokat is, akik most nem tudtak velünk lenni, hiszen mi mindannyian azért tevékenykedünk szívvel-lélekkel, hittel és reménnyel, hogy ezt a közösséget összetartsuk, építsük, formáljuk, és hogy mindenki számára tartalmassá, emlékezetessé tegyünk minden együtt töltött értékes percet!

Kovács Friderika

Virtuális Erdély – Kóbor falutól az erdélyi modernizmusig –

Az Erdélyi Világszövetség 2020-ban kiemelt hangsúlyt szentelt a Kárpát-medencei magyarok lakta területek mélyebb megismerésére, ezen életterek jövőbeli esélyességére, illetve újabb kisebbségi koncepciók jövőképeinek kialakítására. E célból tematikus rendezvénysorozatot indított „Virtuális Erdély” cím alatt – előadásokkal, kisfilmekkel és meglepetésekkel.

Az első ilyen alkalomra február 8-án került sor Stuttgartban, a Café MuseO-ban. Az est előadója Tamás Péter volt, aki eszmefuttatásában nagyon érdekes betekintést nyújtott a múlt és a jelen Erdélye közötti különbségekre. A bevezetőként ismertetett elhagyott, valamikor „paradicsomi” Kóbor falu dokumentumfilm-hangulata állt szemben a gazdasági fejlődés és modernizmus behálózta temesvári, kolozsvári és egyéb városok dinamikájával.

Új magyarság- és kisebbségi szemléletek, koncepciók mérlegeléséről, kidolgozásának szükségességéről is szó esett, hogy Erdélyben ne csak „a léleknek legyen jó”, hanem gazdaságilag is élhetővé váljék.

A jelenlévők nagy érdeklődéssel figyelték az előadást. Személyes tapasztalataikból merítve hozzászólásaikkal gazdagították közös erdélyi értéktáruk halmazát és élményanyagát. Nagyon jó hangulatú beszélgetés kerekedett az előadás végén.

Az általános érdeklődésen felbuzdulva az Erdélyi Világszövetség a jövőben is biztosan folytatni szeretné a fenti kezdeményezést, kibontakoztatni az előadássorozatot.

Ez az első előadás egész Erdélyre kiterjedő, általános betekintést nyújtott a jelenlévőknek. A következő előadásokban valószínűleg egy-egy terület vagy téma mélyebb megismertetésére kerül sor.

Nagy-Portik Kata, KCSP ösztöndíjas és Tamás Péter

Farsangi élő zenés táncház gyermekeknek és felnőtteknek Hagenben

2020. február 15-én, vasárnap a Szent József Katolikus Községi Házban megrendezett farsangi táncházba várta az érdeklődőket a Vadrózsa Magyar Néptáncgyűttes közössége. Igen sokan ellátogattak a rendezvényre, mely igen változatos programokat kínált a gyerekek és a felnőttek részére egyaránt. A kicsik farsangi jelmezebe öltözve mutathatták meg magukat a színpadon, mesét hallgattak Münnich-Ákontz Ildikó előadásában, népi játékokat sajátítottak el a KCSP ösztöndíjasa, Csókási Imre segítségével, arcfestéssel ajándékozta meg őket Romhányi Ivett, a Vadrózsa Magyar Néptáncgyűttes tagja. A terem farsangi díszben pompázva várta a rendezvény vendégeit, a résztvevők a büfében csillapíthatták szomjúságukat.

Münnich-Ákontz Ildikó a Tekeredik a kígyó játék dallamára táncba hívta a gyerekeket, majd dunántúli ugrós motívumokkal ismerkedtek meg. A gyerekek Peller Bendegúz népi zenekara közreműködésével élő népzenei táncházban vehettek részt, s ezt nagyon élvezték. Itt táncos alapmozgásokkal ismerkedtek meg, ugrós zenei kíséret mellett. A gyerektáncház részeként népi játékok színesítették az aprók mulatságát.

A kicsik táncházát a felnőttek farsangi táncmulatsága követte február 15-én fél hattól. Első táncos blokkként moldvai körtáncokkal és páros táncokkal ismerkedtünk meg, majd kis szusszanó közbeiktatásával Csíkszentdomonkosra látogatunk el a zenészek segítségével. Így ízelítőt kaptunk a csíki székelylek kezes táncából, a férfiak héjsza elnevezésű táncából, majd a zsidósóból. A táncművészeti programot kis szünet közbeiktatása után sóvidéki táncokkal folytattuk, mely táncanyag koreográfiai megformálásában

is szerepel a Vadrózsa csoport repertoárjában. Végül, de nem utolsósorban mezősegi örömtáncokkal zárult a farsangi mulatság a Szent József Községi Házban.

Körülbelül hetvenen látogattak el a rendezvényre, közülük sokan először jártak Hagenben, de már most várják a következő találkozást egy újabb közös családi program eltöltésére.

Csókási Imre, KCSP ösztöndíjas

Szorgalmasfalva lakóinak sikeres küldetése

2020. február 15-én szervezte meg a stuttgarti 81. sz. Dobó István cserkészcsapat a farsangi foglalkozását. Az idei téma a különböző mesterségek voltak, a cserkészek egy falu népét jelenítették meg.

Szombaton már 11 órára érkeztünk mi, vezetők, hogy előkészítsük a foglalkozást. Szerencsére szép időnk volt, így egy kisebb túrával tudtuk összekötni az akadályversenyt. Bejártuk a közeli dombokat, kijelöltük az állomások helyét, véglegesítettük a történet ívét és berendeztük az altemplomot *Szorgalmasfalvának*. 14 óra körül megérkeztek a gyerekek, illetve természetesen jelen helyzetben a falu népe. Voltak rendőrök, orvosok, hentes, tanítónő, építész, festő, sőt még egy asztronauta is. Mindenki kitett magáért, remek jelmezek vonultak fel.

A kezdés sem szokványos volt – megtaláltuk ugyanis a polgármester levelét. Arról tájékoztatt bennünket, hogy a falu kincset elrabolták, és meg kell próbálnunk visszaszerezni. Gyorsan vegyes csoportokra osztottuk a cserkészeket, akik rögvést elindultak a kalandra. Először egy darabjaira szaggatott térképet kellett összerakniuk, majd segítettek a konyhának csak tapintással és szaglással kitalálni, hogy milyen ételek és fűszerek vannak rak-táron. Továbbindulva a kertésszel találkoztak, akinél megvarrták az úthoz szükséges tarisznájukat.

A térképpel és a tarisznákkal felszerelve a kis csapatok elindulhattak fel a hegyre a kincset keresve. Útközben segítettek egy anyóknak kiválasztani a szörpöt a festékes vízzel teli üvegek közül, elsősegélyt nyújtottak a sérült hentesnek, segítettek összegyűjteni a különleges leveleket a lovasznak, végül pedig a tanárnőnél megszerezték annak a térképnek egy darabját, amely megmutatja, hová rejtették a tolvajok a kincset. Végül mindhárom

térképdarabot sikerült összegyűjteni, és így a falu népe megtalálta az elveszett ládát.

Nagy öröm járta át a falut, a küldetés sikerét hatalmas lakomával ünnepelték. Roskadoztak az asztalok a fánkok és egyéb finomságok alatt. Azoknak, akikbe már nem fért több sütemény, kézműves program is volt: nemezelhettek. Készültek virágok, labdák, asztaldíszek.

Köszönjük a vezetőknek az akadályverseny lebonyolítását, a szülőknek a sok finomságot és Weimer Juditnak a lehetőséget a nemezelésre. Emlékeztet farsang volt, alig várjuk a jövő évet, hogy újra beöltözhessünk.

Kovács Bence, KCSP ösztöndíjas

Megemlékezés a Magyarországról elűzött németekről

2020. január 22-én 18 órakor megemlékezést tartottak a müncheni Katolikus Alapítványi Főiskola templomában a Magyarországról elűzött németekről. Az esemény szervezői Magyarország Müncheni Főkonzulátusa és a Keleti Németek Háza (Haus des Deutschen Ostens) voltak. Magyar és német részről is magas rangú tisztviselők érkeztek, és köszöntötték az egybegyűlteket.

Az estet Spiller Krisztina, a magyar közösséggel való kapcsolattartásért felelős diplomata nyitotta meg. Köszöntőjében megemlítette, hogy már negyedik alkalommal rendezik meg ezt a megemlékezést Münchenben. A megemlékezésnek minden évben központi témája is van, idén ez a német származású magyarországi művészek és tudósok hozzájárulása a magyar kultúrához volt.

Ezt követően Tordai-Lejkó Gábor főkonzul szólt az egybegyűltekhöz. Röviden megemlékezett az 1946 és 1948 közötti kitelepítésekről, a magyarországi németiség tragikus éveiről, mindent párhuzamba állítva napjaink helyzetével. Mint fogalmazott, „*reneszánszt*” éli ma a magyarországi németiség, önálló önkormányzatisággal, fesztiválokkal, színházzal, nemzetiségi szóvivővel. A főkonzul emlékeztetett arra is, hogy ma egy Magyarországon élő német anyanyelvű polgár az óvodától az egyetemig járhat úgy oktatási intézménybe, hogy mindvégig a német nyelvet használja.

A főkonzulátus munkatársai után német, illetve bajor oldalról szóltak a közönséghez. A Németországi Szövetségi Köztársaság részéről – Angela Merkel kancellár üdvözlését tolmácsolva – prof. dr. Bernd Fabritius, a szövetségi kormány kitelepülők ügyéért és nemzeti kisebbségekért felelős megbízottja szólt elsőként, aki rámutatott: 2001 és 2011 között háromszorosára emelkedett azok száma, akik a két időpont között Magyarországon német nemzetiségűnek vallották magukat. Hozzátette: ezen örömteli tény mellett továbbra is fontos a közösség építése, mégpedig mindkét oldalról. Halaszthatatlan ügyek miatt nem tudott részt venni az eseményen Kerstin Schreyer, Bajorország család-, munka- és szociális ügyekért felelős minisztere, őt Carolina Trautner, a Bajor Család-, Munkaügyi és Szociális Minisztérium államtitkára képviselte. Köszöntőjében megemlékezett arról, hogy Magyarország volt az első, amely 2007-ben Szili Katalin, az Országgyűlés akkori elnöke révén bocsánatot kért a magyar-

országi németek kitelepítéséért, illetve köszönetet mondott Magyarországra elköteleződésért ebben a témában.

Englenderné Hock Ibolya, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke megemlítette: ez az alkalom neki legalább annyira személyes is, mint hivatalos. Családját ugyanis érintették a kitelepítések, és családja történetén keresztül osztotta meg gondolatait a közönséggel.

Pócsik Viktor történész-germanista előadást tartott a bevezetőben már említett német gyökerű magyar művészekről, tudósokról, röviden bemutatta a közönségnek többek között Steindl Imre, Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Hermann Ottó és Gárdonyi Géza életét és munkásságát.

Az est folyamán Liszt és Erkel zongoradarabokat játszott dr. Morva Péter, akit énekel kísért Geréd Cecília.

Az eseményt a Keleti Németek Háza intézet igazgatójának, prof. dr. Andreas Otto Weber úrnak rövid beszéde zárta, aki köszönetet mondott minden felszólalónak és előadónak, és új célok felvázolása mellett megemlítette, hogy ezt a szép hagyományt mindenképp folytatni kell. A megemlékezés hivatalos része ezzel véget ért, a résztvevők ezután állófogadáson folytathattak kötetlen eszmecsereket.

A második világháborút követően a kollektív bűnösség elve alapján megbélyegzett magyarországi németeket kitelepítésre és vagyonelkobzásra ítélték, állampolgárságuktól pedig megfosztották őket. A kitelepítés 1946. január 19-én kezdődött és 1948-ig tartott. A magyar Országgyűlés az áldozatokra emlékezve 2012-ben január 19-ét hivatalos állami emléknaprá nyilvánította.

Pénzes Martin, KCSP ösztöndíjas

A puding próbája az evés, avagy közös szemeszterzáró nyelvóra Nürnbergben

Amióta világ a világ, az emberek utaznak, más helyre költöznek, új embereket ismernek meg, idegen kultúrákat fedeznek fel, ehhez pedig kommunikálni kell. Ha nem megy az anyanyelvünkön, hát meg kell tanulni egy (kettő, három...) másikat. A motiváció persze nyelvenként, egyénenként és szituációnként is más és más, de a jelenség ismert.

Nürnbergben a KCSP-s ösztöndíjasok által tartott nyelvtanfolyamoknál még nincs hosszú története, hiszen az elődöm, Juhász Gergely volt az első, aki nyelvtanári tapasztalatait felhasználva ösztöndíjasként ezen a területen is tevékenykedhetett. Mivel Gergő szívesen tartott volna nyelvórákat, a Nürnbergi Magyar Kultúregyesület felkarolta az ötletet, mentora, V. Zombory Anikó felkereste a kultúrházakat megfelelő helyszín után kutatva, s végül hosszabb szervezési munkának köszönhetően Nürnbergben is elindulhattak a KCSP-s ösztöndíjas által vezetett nyelvtanfolyamok. Én idén folytattam az ő megkezdett munkáját, s mivel jöttek is az elégedett korábbi és a lelkes leendő hallgatóink, 2019 őszén már három csoportot indíthattunk.

Hamar kiderült, hogy akármennyire is igyekszünk figyelni a tudásszintekre, a csoporttagoknak elég különböző a tudásuk, de igazából a nyelvtanulási igényük is. Van, aki otthon is gyakorolhatná a nyelvet, de nincs ideje rá, van, akinek nincs senki a közelében, akivel a tanfolyamon kívül is kipróbálhatná a tudását. Pedig milyen érdekes lenne azonnal megtapasztalni, hogy vajon az adott nyelvet jól, vagy éppen anyanyelvi szinten beszélők is megértenek-e engem, ha már egyszer el akarok sajátítani egy nyelvet!

Ebből aztán meg is született az ötletünk, hogyan tarthatnánk rendkívüli nyelvi találkozót az első félévi tanfolyamok végén. Az utolsó

alkalommal minden csoport egyszerre volt jelen, így lehetőségünk volt egy közös magyar-német foglalkozást tartani. Készültünk néhány finomsággal, így a cím nem túlzás, mert bár konkrétan puding nem volt, de meg lehetett kóstolni a magyar pogácsát, a német édes sütit, a sajtos rolót és a kukinitekercset is.

Ismerős az a szituáció, amikor nyelvórán úgy kell tennünk, mintha egy buliban lennénk, de senkiről nem tudnánk semmit sem és muszáj ismerkednünk? Itt most nem csak úgy tettünk, mintha, hanem tényleg így is volt. Az elején mindenki felállt, körbejárt, próbálta megismerni azokat, akikkel még soha nem találkozott. A magyaroknak csak németül, a németeknek pedig csak magyarul szabadott beszélni. Aztán párokba rendeződtünk, s így kellett különböző beszédhelyzeteket megoldani, az egyik helyzetben a magyar nyelvet használták a hallgatóink, a másikban németül kommunikáltak. Persze azt mondhatom, szerencsések is vagyunk, mert mindkét nyelven megközelítőleg ugyanazokat a témákat tanultuk. A foglalkozás végén még maradt idő egy kis csoportos szókirakós feladatra, itt is nyelvenként versenyeztünk a csapattagok, végül a mindenki által kedvelt akasztóféval zártuk a félév utolsó találkozóját.

Azt hiszem, jól sikerült ez a rendhagyó foglalkozás, és egész biztosan hasznos is volt. Mindenki élesen kipróbálhatta a nyelvtudását, sőt, úgy tűnt, új baráti kapcsolatok is kezdtek kialakulni. Az egyik páros olyan komolyan vette a találkozó megbeszélése feladatát, hogy egészen konkrétan megbeszélték, hova és mikor mennek kávézni. Még telefonszámot is cseréltek! Hát kell ennél nagyobb siker?!

Dr. Imre Angéla, KCSP ösztöndíjas

Esti mese Regensburgban

Mi képes összetartani egy közösséget? Milyen rendezvények alkalmasak erre a feladatra? Mi őrzi meg az egységet, mi szavatolja, hogy ember és ember között megmarad a kapcsolat? Foci, sör és kolbász? Ezek nem rossz dolgok, és bármilyen embercsoportot egyben tarthatnak. De mi a helyzet egy különlegesebb esettel, mondjuk a külhonban élő magyarokkal, akik amúgy az olykor vitathatatlanul bájos (mint hobbisportoló komolyan mondom ezt), mérkőzés utáni, testszaggal megterhelt, olykor-olykor ihletett állapotot teremtő eszem-iszomon kívül valami másra is várnak, és megőriznének valamit abból, amit otthonról magukkal hoztak? Tehát mi van akkor, ha a közösséget a magyar sajtóosságok révén akarjuk megragadni és megtartani? Mihez nyúlhatunk ilyenkor?

Szerencsére több dologhoz is. Külföldön is működnek magyar cserkészcsapatok, néptáncscsoportok. Cserkész sosem voltam, a tánc-cal meg nagy bajom nincs, kivéve az, hogy nem egy, hanem két bal lábam van, így e lehetőségek, bár bírják rokonszenveket és nagy-rabecsülésemet, tőlem kicsit távol állnak. Külhonban is működnek magyar gyülekezetek, ami azt illeti, Regensburgban épp épülőben van egy, de ez egy másik történet, amelyről már be is számoltam korábban.

Mit tudok hát én a KCSP ösztöndíjasaként hozzátenni a közösség-építéshez? Létezik egy olyan jelenség, amit magyar irodalom névvel illetünk. Eufemizmus lenne azt állítani, hogy értek hozzá. Annak tükrében legalábbis mindenképp, hogy Petőfi, Kosztolányi és Weöres mesterekről úgy tartjuk, hogy ők értettek hozzá. Mindenestre van róla egy diplomának nevezett papírom, amit én úgy értelmezek, hogy szabad foglalkoznom vele (velük), és vélhetően túl nagy baj nem lesz akkor, amikor így teszek.

Egy korábbi beszámolóban már említettem a Regensburgi Irodalmi Kiskávét, ami már érkezésem előtt is működött, én pedig szolgálataimat felajánlva csatlakoztam hozzá. Nagyon örültem, hogy újra eljött a hónap első keddje, és hogy újra én adhattam elő, mi több, egy számomra nagyon kedves témában. Körülbelül egy éve ilyenkor hunyt el az egyik legnagyobb kortárs magyar költő, Tandori Dezső. Ő, és „A damaszkuszi út” című verse állt a beszélgetés középpontjában. Pontosabban ő is, mert interdiszciplináris megkö-

zelítéssel készültem, ami érintette a történelmet, filozófiát, zenét és filmművészetet is. Az előadás címe a következő volt: *A damaszkuszi úton Tandorival, a Gorillával és Clint Eastwooddal*. Természetesen a helyszínen is megemlítettem, és most itt is megteszem, az akadémiai és emberi törvényeknek megfelelően: nem 100%-ban saját kútból dolgoztam. Gondolatébresztőként és az előadás magjaként „A névtelen ember” című cikk szolgált, amit utána persze alakítottam, formáltam.

Tandori áttekinthetetlenül nagy életművére vetettünk egy röpké pillantást, elmerengtünk az egzisztencialista filozófia rejtelméin, városi legendákat elevenítettünk fel a költőről, és érintettük az örök kérdést is: Izgalmas, gazdag és sokoldalú, mégis alig néhány ember által beszélt és értett magyar anyanyelvünk áldás-e, vagy átok?

Miután végére értem mondandómnak, az est egy másik témával folytatódott. Nemrég volt Auschwitz felszabadításának 75. évfordulója. Ennek apropóján Kertész Imre „*Sorstalanság*” c. regényét hozta előnk Bitter Ákos és Hevesi Judit, akik a művet más hasonló alkotásokkal összehasonlítva, érdekes kérdésfeltevésekkel, a téma és a regény nemzetközi térbe helyezésével, annak magyar sajtóosságaival, illetve a *Sorstalanság* és a Saul fia nemzetközi (német) recepciójának áttekintésével moderálták a beszélgetést.

Mi képes összetartani egy közösséget? Mi van akkor, ha a közösséget a magyar sajtóosságokon keresztül akarjuk megragadni és megtartani? Nos, egész bátran nyúlhatunk költőinkhez, íróinkhoz, művészeinkhez. Egész bátran dolgozhatunk azokkal a kérdésekkel, problémákkal, amelyeket alkotásaikban ők felvetnek, mert ahogy a mellékelt ábra mutatja, nekünk is adtak beszédtemát két-három egész kellemesen eltöltött órára, 2020. február 4-én este, Regensburgban. Úgy maradhat meg a közösség, hogy közben a magyar jellege is erősödik. Ha igény van rá, akkor pedig utána még sörözni is lehet.

Pénzes Martin, KCSP ösztöndíjas

„Előttem a jövő!” – avagy új előadás-sorozat indult a Nürnbergi Magyar Iskolában

Lassan vége a tanításnak, szállingóznak a sulis felé a szülők. Még tíz perc, és vége az utolsó órának, még nyolc, még öt. Akik korán jöttek, támasztják már a falat, unottan nyomkodják a telefonjukat, egy köszönés ide, egy másik kedves megjegyzés oda, két anyuka receptet cserél, másik három apuka a tegnapi meccset vitatja meg, a többiek csak csendben várnak, nézik az órájukat, jaj, de jó lenne már szabadulni, és indulni hazafelé. Látszólag mindenki ismer mindenkiket, hiszen egy osztályba járnak a gyerekeik, de ez az ismeretség csak felszínes.

Ismerős a szituáció? Láttak már ilyen, folyosón, iskola előtt várakozó szülőket? Láthattak, nem ritka jelenség... na de mostantól egészen biztosan nem történik ilyen Nürnbergben, a Magyar Iskolában!

Azt gondoltuk, milyen hasznos lenne, ha egy kicsit jobban megismerhetnénk egymást, árnyaltabb képet kaphatnánk, ki mivel foglalkozik, mi a munkája, de az sem utolsó szempont, ha ezáltal a gyerekek minél több foglalkozást megismerhetnek, s talán még a pályaválasztáshoz is ötleteket kapnak. A szűkös időkeret miatt azonban mi az iskolában nagyon nehezen szervezünk meg bármi ilyen extra programot, hiszen a szombat mégiscsak mindenkinek szombat. Ezért kitaláltuk, hogy a két turnus közötti félórás szünetet fogjuk erre a célra felhasználni. Az előadásokat viszonylag laza keretek között tartjuk a tanítási napokon. Minden előadónak kb. 15 percen bementük a munkáját, majd még terveink szerint marad kb. 5 perc a kérdésekre is.

Elsőként dr. Heim Dezső orvost, a Szent László Lovagrend tagját kértük meg, hogy mutassa be nekünk, mit csinál egy orvos, hogyan telik egy munkanapja, de mondja el azt is, hogy lehet az ő szakmáját megtanulni. Reméltük, hogy tetszést arat ez az új ötletünk, s így is lett. Jöttek gyerekek, szülők, érdeklődtek, kérdeztek, kipróbálták az eszközöket. Sokan részt vettek a programon, de volt olyan szülő is, aki szomorúan jelezte, hogy sajnos nem tud eljönni, pedig mennyire kíváncsi lenne.

A nagy érdeklődésre való tekintettel ez nem egy egyszeri program lett, hanem elterveztük, hogy mostantól így telik nálunk a turnusok közötti rövid idő – hacsak egyéb programunk nincsen, például ünnepek vagy rendkívüli tanítási napok. A szülőknek küldtünk egy „beharangozó” levelet erről a kezdeményezésről. Mindig tájékoztatjuk őket, ki a következő meghívott előadónk, de egyben biztatjuk is őket, hogy amennyiben bárkinek kedve van mesélni a munkájáról, tegye meg bátran, ismerjük meg egymást! A doktor úr után már bemutatkozott Horváth Emőke, Darócyné Paulin Márta és Daróczy Attila konduktorok, a terveink szerint a következő alkalmakkor megismerkedhetünk a cukrászok tevékenységével Barsi Tímea bemutatásában, de izgalommal várjuk a mérnökök, gyógyszerészek, sőt, még a rajzfilmkészítők ismertetését is. Az előadásokról felvételt is készítünk, amennyiben ehhez az előadó hozzájárul, így az is részese lehet a programnak, aki valamilyen okból nem tudott személyesen eljönni és meghallgatni azt. Az előadókkal egy-egy rövid interjú is készült, s tervezzük, hogy ezek a beszélgetések a későbbiekben írásban is megjelennek majd. A programnak önálló logója lesz, ami az egyik diákunk, Werth Misi munkája, a kép digitalizálásában pedig csoporttársa, Szilágyi Áron segít neki.

Reméljük, ezzel is nagy lépést tettünk annak érdekében, hogy egymást jobban megismerjük, s a jövőben ne kelljen unottan az iskolafalat támasztani várokozás közben.

Dr. Imre Angéla,
KCSP
ösztöndíjas

Halottaink – emléküket kegyelettel megőrizzük

Klement Kornél Imre

1930. szeptember 7, Szécsény
† 2019. december 6, Frankfurt

Okleveles üzemgazdász. 1960-ban szerzett diplomát a Friedrich-Alexander Egyetem Közgazdasági Karán, Erlangen-Nürnberg

- 1935-ben farkaskölyök a 845. sz. Páter Bárkányi János cserkészcsapatban Szécsényben. Páter Bárkányi a török uralom után Szécsény újjáépítője és II. Rákóczi Ferenc nevelője.
- 1956-ban a szécsényi járás forradalmi bizottságának titkára. Az 1956-os forradalom meghatározta további életét. Az akkor átélt össznemzeti és össznépi összefogás élménye örökké élt benne.
- 1956. december 6-án, két nappal a salgótarjáni sortűz előtt, elhagyta Magyarországot.
- 1972-ben alapította a 84. sz. Lehel Vezér magyar cserkészcsapatot Frankfurtban, amelynek több évig parancsnoka. 29 év alatt több mint 350 gyermek neveléséhez nyújtott segítséget. 1974-ben végezte el a cserkésztszti tanfolyamot.
- 1965-től a Frankfurter Magyar Katolikus Egyházközségben, több periódusban egyházközségi tanácsag.
- A Frankfurter 56-os Hagyományörző Egyesület tagja.
- 1993-97 között a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnökségi tagja és 1997 októbere óta haláláig tiszteletbeli elnöke.
- 2001-től segítőtje és támogatója az akkor alakult Nyugat-Európai Magyar Szervezetek Szövetségének (NYEOMSZSZ).
- Magyarországon – Kárpát-medencében: 1994-től 2001-ig a Független Baross Gábor Egyesület Budapest – A magyar vállalkozók világszervezete – elnöke.
- A Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje, 1956-os Emlékérméje és Emléklapja, valamint a Külföldi Magyar Cserkész Szövetség Teleki Pál emlékérméje kitüntetésben részesült.

Mészáros József

1938. március 18, Darnózseli
† 2020. január 6, München

1956-ban csatlakozott a mosonmagyaróvári diák- és munkás tüntetésekhez, jelen volt a mosonmagyaróvári sortűznél.

A forradalom emléke, illetve a németországi magyar menekült lét tapasztalatai nagyban befolyásolták életszemléletét, szabadságszeretetét és munkamorálját.

A Caritas München-Nord, valamint a Münchener Magyar Katolikus Egyházközség fáradhatatlan aktivistája, a Gólyavár óvoda és az Öszirózsa Nyugdíjasklub patronálója, Darnózseli község díszpolgára (2012).

A Magyar Köztársaság 1956-os Emlékérméje és Emléklapja kitüntetésben részesült.

Életútját a „Második hazám” című könyvében írta le, amely magyar és német nyelven került kiadásra.

Évek óta a BUOD hűségese támogató tagja volt.

Harsay György

1935. február 25, Nagykanizsa
† 2020. április 20, München

Szemtanúja és lelkes támogatója volt az 1956-os eseményeknek. Az emigrációt választotta, habár csak pár hónap volt hátra az egyetemi diploma megszerzéséig. November 9-én elhagyta Magyarországot Ausztria irányában. Megszerezte egyetemi diplomáját közgazdaságból.

Münchenben élt, ahol a munka és család mellett a németországi magyar, illetve a német sajtóban publikált 1956-ról és következményeiről.

Megbízható, körültekintő és kitartó támogatója volt a BUOD-nak és a NYEOMSZSZ-nak is, a két csúcsszervezet munkájában aktívan részt vett. Így pl. évekig vezette a BUOD kisebbségi és sajtófigyelő munkacsoportjait. Kitűnő kapcsolatot ápolott más Németországban élő nemzetek képviselőivel, így pl. a görögökkel. Az elszakított magyar nemzetrészek autonómiaörmékeiseit meggyőződéssel támogatta. Többek között tanulmányutakat szervezett Dél-Tirolba, az ott sikeresen működő autonómia alapos megismerésére és megismertetésére. Továbbá napi szinten kísérte figyelemmel a német sajtót, és magánemberként is gyakran reagált olvasói levéllel, amikor alaptalan és valótlan állításokkal találkozott, főleg Magyarországra és a magyar nemzet vonatkozásában.

A Magyar Köztársaság 1956-os Emlékérméje és Emléklapja kitüntetésben részesült.

Mindhárom halott 1956-os megemlékezése „Szemtanúk” című könyvünkben szerepel.

A kiadvány az amazon.de és a vatera.hu portálokon magyar és német nyelven, valamint a BUOD elnökénél - dr. Klement Kornél (kornel.klement@buod.de), beszerezhető.

BUOD KÖRKÉP

a Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének kiadványa

Felelős szerkesztő: dr. Klement Kornél elnök
Szerkesztő: Baczur Magdolna elnökségi tag
Olvasószerkesztő: Urban Mária

www.buod.de

